

Norsk samfunns-
medisinsk forening

DEN NORSKE LEGEFORENING

Er sjømannslegen samfunnsmedisiner eller...

Henning Mørland

bydelsoverlege, Bydel Sagene, Oslo kommune

leder Norsam

<http://legeforeningen.no/Fagmed/Norsk-samfunnsmedisinsk-forening/>

Hva er samfunnsmedisin?

Et fagområde

- i grenseland mellom medisin og samfunn
- anvendt medisin i samfunnets tjeneste (offentlig lege)
- befolknings- og grupperettet (vs individrettet)
- forebygging og planlegging (vs diagnostikk og behandling)

En medisinsk spesialitet

- Norge har 30 hovedspesialiteter og 14 grenspesialiteter
- en av tre spesialiteter utenfor sykehus

Sjømannslegen

- utøver samfunnsmedisinske oppgaver: *ja*
- samfunnsmedisinsk tjeneste: *?*

Samfunnsmedisin som medisinsk spesialitet

Status pr 2011:

- 575 spesialister i samfunnsmedisin
- men 443 yrkesaktive <70 år

Godkjente spesialister pr år:

1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
25	22	20	50	31	3	3	5	4
2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
4	5	3	6	4	3	5	4	2
2012								
1 (hittil)								

Norsk samfunns-
medisinsk forening

DEN NORSKE LEGEFORENING

Spesialistutdanning:

1. Tjeneste
2. Veiledet utdanningsprogram (gruppe)
3. Kurs

Legeforeningens nettsted for samfunnsmedisin:

<http://legeforeningen.no/Emner/Spesialiteter/Samfunnsmedisin/>

Samling av aktuelle dokumenter:

- Spesialistregler
- Målbeskrivelse for samfunnsmedisin
- Utdanningsprogram
- Veiledningshåndbok i samfunnsmedisin (på nett okt 2012)

Målbeskrivelsen for samfunnsmedisin

Det overordnede mål for samfunnsmedisinsk arbeid er god folkehelse lokalt, nasjonalt og internasjonalt

1.1. Definisjon

Samfunnsmedisin er grupperettet legearbeid for å:

- ha oversikt over forekomsten av sykdom og helse i en befolkning og de samfunnsfaktorer som påvirker befolkningens helsetilstand
- tilrå, evaluere og eventuelt iverksette, og administrere målrettede helsefremmende tiltak
- anbefale prioriteringer og fordeling av helseressurser basert på konsekvensanalyser
- utøve medisinsk faglig tilsyn med helsetjenesten i henhold til lover og forskrifter

(vedtatt av HOD 2006)

Norsk samfunns-
medisinsk forening

DEN NORSKE LEGEFORENING

Spesialistutdanningen i samfunnsmedisin

- inneholder 12 hovedområder/moduler
- hovedområdene er beskrevet i målbeskrivelsen, utdanningsprogrammet og i veiledningshåndboken
- definerte aktivitetskrav innenfor hovedområdene

Aktivitetskravene omfatter erfaring og kunnskap ervervet gjennom arbeid, kurs og veiledningsgruppe

Samfunnsmedisin *er ikke*

- sosialmedisin
- legetjenester til særskilte/utsatte grupper

Norsk samfunns-
medisinsk forening

DEN NORSKE LEGEFORENING

Hovedområder/moduler:

1. Metodekunnskap
2. Forebyggende og helsefremmende arbeid
3. Kunnskapshåndtering og formidling
4. Saksbehandling
5. Planarbeid
6. Rådgivning
7. Administrasjon, ledelse, økonomi og prioritering
8. Samhandling
9. Kvalitetssikring og tilsyn
10. Internasjonalt helsearbeid
11. Helserett
12. Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern

Norsk samfunns-
medisinsk forening

DEN NORSKE LEGEFORENING

Aktivitetskrav, eksempel 4) Saksbehandling

a) Kurs

Utdanningskurs: Helserett og saksbehandling

Evt andre kurs hvis (aktuelt)

b) Veiledningsgruppe

Gjennomgått i veiledningsgruppe (evt flere møter)

(beskriv gjerne kort innhold/tema nærmere)

c) Andre aktivitetskrav

Behandle 10 saker i egen virksomhet

d) Erfaring / aktiviteter

Kandidaten gir en oppsummering av relevant erfaring innen fagområdet

Norsk samfunns-
medisinsk forening

DEN NORSKE LEGEFORENING

”Offentlig legevirkosomhet”

- vil ofte, men ikke nødvendigvis være samfunnsmedisinsk tjeneste
- arbeidsoppgaver og innhold avgjørende, ikke tilsettingsforhold

Tidligere: OLL - Offentlige legers landsforening

Nå: LSA - Leger i samfunnsmedisinsk arbeid

Seleksjonsmedisin

Forsvaret, NAV, forsikringssselskap, sjømannslege, flylege

- anvendt medisin i samfunnets tjeneste
- men individfokus?
- bedrer det folkehelsen?
- er det samfunnsmedisin?

Norsk samfunns-
medisinsk forening

DEN NORSKE LEGEFORENING

Er sjømannslegen samfunnsmedisiner?

(i betydningen samfunnsmedisinsk tjeneste i spesialistutdanningen)

- Avhenger av hva sjømannslegen gjør i sitt arbeid
- Vurdere stillingsinnhold og arbeidsoppgaver mot spesialitetskravene (målbeskrivelsen og hovedområdene i utdanningsprogrammet)